

Bognoter

Claus Bryld og Steen Weidemann (red.), *Retsopgøret 40 år efter, RUC-Symposiet 1985*, Roskilde Universitetscenter, 1986, 193 s., 80,00 kr.

Retsopgøret efter besættelsen er stadig et uhyre følelsesladet problem og fik som bekendt et nyt opkog ved Ditlev Tamm's disputats fra 1984. Foranlediget af blandt andet denne disputats afholdtes på Roskilde Universitetscenter i april 1985 et symposium om retsopgøret. Bogen gengiver de afholdte indlæg (med visse forkortelser) og dele af diskussionen.

I det første afsnit giver Hans Kirchhoff en udførlig redegørelse for og kritik af Ditlev Tamm's disputats. Kirchhoff giver en udmærket præsentation af retsopgørets almene problemer, men han er desværre noget upræcis i sin kritik af disputatsen. Så Ditlev Tamm får i sit korte svar rige muligheder for at vige udenom.

I det næste afsnit – økonomiske og sociale aspekter af retsopgøret – findes et fyldigt og veldokumenteret bidrag af Steen Weidemann om retsopgøret med værnemagerne. Trin for trin fremlægges værnemagerlovens tilblivelse. I sin beklagelse over, at Frihedsrådets forslag om særdomstole ikke blev realiseret (s. 50-51), kunne Weidemann dog nok have draget fordel af Kirchhoffs betragtninger (s. 19).

I afsnit 3 går man fra makroniveau til mikroniveau, idet retsopgøret søges set fra de anklagedes og dømtes synspunkt. I stilfærdige vendinger påpeges her store uretfærdigheder i det umiddelbare retsopgør.

Afsnit 4 vedrører det ømtålelige spørgsmål om arkivadgang. Væsentligt her er hverken Jens Engbergs firkantede opfattelse eller Inger Dübecks anstrengte forsvar for den fulgte praksis. Vigtigere er de i diskussionen fremsatte synspunkter af Claus Bryld (s. 156-59) om de reelle beskyttelseshensyn i denne sag.

Udover en afsluttende debat indeholder bogen en oversigt over retsopgørets love samt en litteraturfortegnelse.

Niels Amstrup
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Sven Lindqvist, *Elefantens fod. Rejse i Baluchistan og Afghanistan*, København: Mellemløkeligt Samvirke, 1986, 221 s., 125,00 kr.

Der bedrives megen revolver-journalistik om Afghanistan-konflikten i disse år, så i kontrast hertil er det helt befriende med den svenske forfatter Sven Lindqvists nye bog. Bogen er en engageret, letlæst og levende skildring af Afghanistan-kon-